

Redd Barna

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.	
Arkivkode:.	431.0
Dato:	220909
Saksnr:	200702425-085

Barne- og Likestillingsdepartementet

Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Vår ref. #141996/1

Deres ref. 200702425-/KHT

Dato 20.09.2009

Høringsbrev Rapport om Ungdoms fritidsmiljø/ Ungdom, demokratisk deltakelse og innflytelse.

Vi viser til Barne- og likestillingsdepartementets høringsbrev datert 21.4.2009.

Redd Barna arbeider nasjonalt og internasjonalt for oppfyllelse av barnerettighetene slik de er nedfelt i FNs konvensjon om barnets rettigheter (barnekonvensjonen). Redd Barnas Norgesprogram arbeider for styrking av barns rettigheter og overvåker brudd på barnerettighetene i Norge. Medvirkning fra barn og unge er ett av Redd Barnas viktigste arbeidsprinsipp. Dette innebærer at vi jobber for at barn skal bli hørt og at barn gis reelle påvirkningsmuligheter på ulike nivå og i ulike sammenhenger, inklusivt i vår egen organisasjon. I tråd med barnekonvensjonens artikkel 2 om ikke-diskriminering arbeider vi for å sikre at *alle* barn får oppfylt sine rettigheter, inklusive utsatte grupper barn.

Redd Barna vil i dette høringsbrevet knytte våre kommentarer særlig opp til følgende artikler i barnekonvensjonen:

- Art. 2 om ikke-diskriminering.
- Art. 3 om at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle beslutninger som berører barn.
- Art. 12 om barnets rett til å si sin mening og bli hørt.
- Art. 31 om barnets rett til lek og fritid og til å delta i kunst og kulturliv.

Redd Barna er positive til at Barne- og likestillingsdepartementet ønsker å styrke ungdoms fritidsmiljø, samt deres demokratiske deltakelse og innflytelse. Vi vil understreke viktigheten av at disse to områdene ikke bare sees i sammenheng med hverandre, men også som egne, selvstendige områder. Unge må gis innflytelse over sitt fritidsmiljø, men også over alle andre områder som har innvirkning på deres hverdag og som angår dem.

Barnekonvensjonens bestemmelser gjelder alle barn opp til 18 år. Norge ratifiserte barnekonvensjonen i 1991 og gjorde den til norsk lov i 2003. Norge har forpliktet seg til å oppfylle bestemmelsene i barnekonvensjonen for alle barn innenfor sin jurisdiksjon, inklusive retten til et godt fritidsmiljø og til å bli hørt. I denne utredningen er målgruppen ungdom, hovedsakelig i aldersgruppen 13 – 19 år. Med henvisning til barnekonvensjonen, mener Redd Barna at det er

nødvendig å også se nærmere på i hvor stor grad og hvordan *ynge barns* rett til et godt fritidsmiljø og til å bli hørt i beslutningsprosesser lokalt blir ivaretatt, og hvordan dette eventuelt kan styrkes. Dette bør sees i sammenheng med styrking av *ungdoms* fritidsmiljø og innflytelse lokalt. Redd Barna vil derfor oppfordre departementet til å igangsette to separate utredninger på områdene fritidsmiljø og demokratisk deltakelse og innflytelse - der også barn under 13 år blir ivaretatt. Vi vil berøre dette nærmere i våre kommentarer nedenfor.

Del 1 – UNGDOMS FRITIDSMILJØ.

Våre kommentarer til del 1 – Ungdoms fritidsmiljø er i all hovedsak knyttet til artikkel 31 i barnekonvensjonen, om barnets rett til lek, fritid og deltakelse i kunst og kulturliv. Vi vil understreke at oppfyllelse av denne retten må ses i sammenheng med artikkel 2 om ikke-diskriminering. Redd Barna ser derfor positivt på at ekspertgruppen i sin utredning har valgt å fokusere på utsatte grupper barn og hvordan en kan styrke deres tilknytning til fritids- og sosiale arenaer.

Barn på asylmottak;

Redd Barna er fornøyd med at ekspertgruppen peker på mange tiltak som kan bidra til å sikre retten til lek og fritid for barn med innvandrerbakgrunn. Samtidig vil vi påpeke viktigheten av at arbeidet med inkludering og deltakelse også må gjelde barn som er bosatt på asylmottak. Selv om mange av tiltakene som foreslås også kan sies å være gjeldende for barn på mottak, mener vi at barn som bor på asylmottak må gis et eget og spesifikt fokus. Asylsøkerbarn har sammensatte belastninger bak seg knyttet til krig, flukt og ny tilværelse i eksil. Mange er sterkt preget av vonde opplevelser. De er sårbare og trenger særlig beskyttelse. I dag kan barn bli boende i flere år på asylmottak, i enkelte tilfeller har familier bodd over fem år i et mottak. I tillegg til nøkterne boforhold og lite kontakt med omverden, er tilværelsen preget av venting og frykt for avslag på søknaden. FNs barnekomité understreker i sine merknader til Norge i 2005¹ bekymring over det utilstrekkelige tilsynet og omsorgen som gis til barn på mottak, og anbefaler at staten styrker sine tiltak for denne gruppen. Lek, kultur og kunstnerisk utfoldelse er en måte å bearbeide traumer og vonde opplevelser, og tidlig inkludering av denne gruppen barn er god integreringspolitikk. Samtidig, asylbarn er først og fremst barn, og har rett til lek og fritid i kraft av å være barn.

Økt kompetanse blant de som arbeider i fritidssektoren;

Redd Barna støtter forslaget om et betydelig kompetanseløft blant de som arbeider med ungdom i kommunenes fritidssektor. Dette mener vi er grunnleggende for å sikre et godt og inkluderende fritidsmiljø for barn og unge.

Kulturskolen for alle;

Under kapitlet om *kulturaktiviteter i kommunene*, foreslår ekspertgruppen at det bør gjennomføres en grundig forskningsbasert kartlegging av kulturaktiviteter og av de kommunale kulturskolene. Redd Barna stiller seg positivt til dette forslaget, men relatert til kulturskoler vil vi henvise til et studie gjennomført av Karin Gustavsen ved Telemarksforskning, "Kulturskolen for alle? – en pilotstudie av skolepengers betydning for bruk av tilbudet med vekt på økonomisk utsatte familier" (2009)². Dette studiet slår fast at barn fra familier med dårlig råd i liten grad bruker kulturskolen. I stedet er de fleste brukerne av kulturskolen barn av velstående foreldre, som har akademisk utdanning. Videre viser studiet at når prisene går ned og bredden på tilbudet øker, så øker også søkerantallet til kulturskolen, også fra ulike samfunnslag. Redd Barna mener at vi har tilstrekkelig kunnskap om kulturskolene til allerede nå å innføre tiltak som vil bidra til at barn og unge fra lavinntektsfamilier får mulighet til å delta. Vi foreslår derfor at øremerket tilskudd, søskenmoderasjon og friplassordninger gjeninnføres og lovfestes, samtidig som det settes en

¹ FNs Barnekomité, Concluding observations: Norway 2005

² <http://www.telemarksforskning.no/start/main.asp>

makspris for å delta. Denne må være så lav at den ikke er til hinder for deltakelse. Redd Barna mener også at spørsmål knyttet til forskriftene til kulturskolen bør utredes.

Ikke-stigmatiserende og universelle tiltak;

Fattigdom blant barn i Norge er økende. Rapporten *Barnefattigdom i Norge*³ viser at fra 2000 til 2006 økte barnefattigdommen i Norge fra 5,8 % til 7,9 %. I reelle tall er dette en økning fra 50.000 til 85.000 barn. Redd Barna støtter ekspertgruppas forslag om at tiltak for å sikre fattige barn mulighet til deltakelse bør være ikke-stigmatiserende. I tillegg mener Redd Barna at disse tiltakene i all hovedsak også må være *universelle*. Dette fordi land med gode universelle systemer for overføringer har mindre barnefattigdom enn land som har høy grad av overføringer basert på behovsprøving og/eller målrettede tiltak. Videre, i et velstående samfunn, kan stigmaet ved fattigdom være ekstra stort. Fattige barn forteller om dårlig selvtillit og mistriivsel. Sammenlignet med barn i en familie med normal økonomi, ser en at en større andel av de fattige barna sliter sosialt, ikke deltar på fritidsaktiviteter og opplever seg selv som sosialt isolert. Det er derfor viktig å sikre at tiltakene som foreslås, ikke oppleves som belastende for de barn og unge det gjelder. Gode eksempler på slike tiltak er blant annet kulturkort og at priser for organisert aktivitet sikres en lav egenandel gjennom statlig subsidiering.

Kommunale tiltak for inkludering;

Fattige barn finnes i alle kommuner. Redd Barna mener at alle kommuner i Norge må oppfordres til å lage egne *kommunale handlingsplaner for bekjempelse av barnefattigdom*. Handlingsplanene bør blant annet ha fokus på treffsikre, lokale tiltak for å sikre et inkluderende fritidsmiljø, slik at alle barn og unge har mulighet til delta på fritidsaktiviteter og den sosiale arena uavhengig av foreldrenes økonomi.

Stønader må defineres bredere og likt i alle kommuner;

Redd Barna anbefaler også at utgifter til barn, som faller inn under retten til økonomisk stønad, skal defineres bredere og likt i alle landets kommuner, og vi støtter ekspertgruppas forslag om en rausere praktisering av lov om sosiale tjenester, punkt 5.1.4.2. Barnefamilier med lavinntekt har per i dag mulighet til å søke støtte gjennom NAV til fritidsaktiviteter og fritidsutstyr til barna, kostnader ved skolestart og utgifter knyttet til samvær med barn. I et rundskriv fra AID⁴ presiseres det derimot at utgifter knyttet til spesielle begivenheter som "julefeiringer, fødselsdager, dåp, konfirmasjon, høytids og merkedager knyttet til andre kulturer" isolert sett ikke anses som nødvendige for den enkeltes livsopphold. Det blir da opp til det enkelte NAV kontor å definere om de mener den enkelte familie har behov for dette eller ikke. Dette kan i praksis medføre at barn og unge ikke får ta del i disse opplevelsene.

Offentlig utredning om barn og unges fritidsmiljø;

Redd Barna mener at det er behov for en Norsk offentlig utredning (NOU) som ser nærmere på barn og unges fritidsmiljø. NOU'en bør ha et spesielt fokus på økonomiske og kulturelle barrierer som hindrer barn og unge å delta, med vekt på spesielt utsatte grupper barn og unge slik som barn i lav inntektsfamilier og av ikke-vestlige bakgrunn. Redd Barna mener videre at barn og unge må være representert i utvalget.

DEL 2 - UNGDOM, DEMOKRATISK DELTAKELSE OG INNFLYTTELSE.

Barnets rett til å bli hørt er, i tillegg til å være nedfelt i en egen artikkel, også ett av fire generelle prinsipper i barnekonvensjonen – og dermed gjennomgripende i forhold til de andre rettighetene. Barnets rett til å bli hørt skal gjelde i alle saker som gjelder barn. Redd Barna er fornøyd med at

³ Nadim og Nielsen (2009): Barnefattigdom i Norge. Omfang, utvikling og geografisk variasjon. Fafo 2009: 38

⁴ Mons Oppedal (2008): "Retten til materiell velferd." i *Barnekonvensjonen. Barns rettigheter i Norge*, Høstmælingen, Kjørholt og Sandberg (red). Rundskriv AID 1- 34/2001.

ekspertgruppa har vagt å tolke sitt mandat i tråd med dette – og ikke som avgrenset til å gjelde kun fritidsfeltet, men generelt knyttet til ulike saker som berører unges levekår og livsmiljø. Redd Barna er også positive til at ekspertgruppa ser behovet for en avklaring av hva som bør være begrunnelser for medvirkning fra barn og unge, og at demokratibegrunnelser som både er knyttet til unges demokratiske rettigheter her og nå og til framtidig demokratiopplæring danner kjernen i deres argumentasjon. Disse begrunnelsene må styre både målet med involvering av unge i beslutningsprosesser, og hvordan dette gjennomføres i praksis. Redd Barna mener at unges demokratiske rett til å bli hørt som unge her og nå, må være den styrende begrunnelsen.

Redd Barna vil knytte våre videre kommentarer til ekspertgruppas konkrete forslag for styrking av ungdoms deltakelse og innflytelse i kommunene.

Lovfesting av kommunalt demokrati-program for ungdom;

Etter Norges tredje rapportering til FNs komité for barnets rettigheter uttrykte barnekomiteen bekymring for at tilbudet til barn og unge varierer avhengig av hvor i landet barna bor.⁵ Barnekonvensjonens rettigheter gjelder for alle barn uavhengig av hvilken kommune de bor i, og Redd Barna er derfor svært positive til ekspertgruppas forslag om en lovfesting av et tverrsektorielt demokrati-program for ungdom i hver kommune. Dette vil styrke implementeringen av retten til å bli hørt uavhengig av hvilken kommune man bor i. Vi mener imidlertid at et slikt demokrati-program må rette seg mot alle barn og unge og ikke bare mot ungdom over 13 år. Videre må medvirkning fra barn og unge sikres i utarbeidelsen av demokrati-programmet i den enkelte kommune. De må gis mulighet til å delta både i kartleggingen av eksisterende former for deltakelse og medvirkningsordninger og i utvikling av nye former.

Redd Barna mener samtidig at en lovfesting av et demokrati-program ikke er tilstrekkelig for å sikre alle barn bosatt i den enkelte kommune reelle påvirkningsmuligheter i de kommunale beslutningsprosessene. Vi mener at en bestemmelse om et slikt demokrati-program må innbefatte et formalisert krav om at kommunen skal ha *både* et representativt innflytelsesorgan for barn og unge og ulike deltakerdemokratiske ordninger av mer og mindre formell karakter.

Norge viser i sin fjerde rapport til FNs barnekomité at 3 av 4 kommuner har et innflytelsesorgan for barn og unge⁶. Dette innebærer imidlertid at 1 av 4 kommuner mangler et slikt organ. Redd Barna mener at et innflytelsesorgan for barn og unge som er demokratisk valgt og som har reell innflytelse i kommunale beslutningsprosesser er et viktig ledd i implementeringen av barnets rett til å bli hørt i lokalsamfunnet. Et slikt innflytelsesorgan vil sikre kontinuitet, representativitet, og styrke barn og unges muligheter for å være premissleverandører og ikke bare høringsinstans. I St.meld. nr. 33 (2007-2008) ”Eit sterkt lokaldemokrati”⁷, under kapittel 6.3 om unge i lokaldemokratiet, vises det til argumentet om at det i samsvar med demokratiske verdier er viktig med lovfesting av tiltak som styrker interessene til grupper som ellers er svakt representerte. Dette er noe av bakgrunnen for at myndighetene tidligere har lovfestet eldreråd og representasjonsordning for funksjonshemmede. Barn og unge er en gruppe i samfunnet som ikke har stemmerett og hvor et representativt organ vil kunne være en sentral kanal for å få innvirkning på kommunale avgjørelser. I nevnte stortingsmelding går regjeringa allikevel ikke inn for lovfesting av innflytelsesorgan for barn og unge under henvisning til prinsippet om at staten i minst mulig grad skal lovregulere organiseringen i kommunene. Derimot går regjeringa inn for en videreføring av lovfestet eldreråd og

⁵ Avsluttende merknader fra FNs barnekomité til Norge i 2005:

http://www.regjeringen.no/upload/BLD/Barnets%20rettigheter/Tredje_rapport_FN_barnekonvensjon.pdf

⁶ http://www.regjeringen.no/upload/kilde/bfd/rap/2003/0005/ddd/pdfv/179165-barnets_rettighetert_norsk_versjon.pdf

⁷ <http://www.regjeringen.no/pages/2086856/PDFS/STM200720080033000DDDPDFS.pdf>

representasjonsordning for funksjonshemmede. Redd Barna kan ikke se hvorfor prinsippet om lokal sjølråderett skal gjelde i større grad i forhold som berører barn og unges påvirkningsmuligheter enn i forhold som berører påvirkningsmulighetene hos andre grupper av befolkningen. Den lokale sjølråderetten kan ivaretas gjennom organiseringen av og strukturen på et slikt innflytelsesorgan. Ikke minst bør et innflytelsesorgan for barn og unge tilpasses behov og ønsker hos barna og ungdommene i den enkelte kommune.

Det i dag store variasjoner i hvordan de etablerte innflytelsesorganene fungerer i praksis, noe ekspertgruppa også viser til i sin utredning. Særlig bekymringsfullt er de store variasjonene i hvorvidt ungdom selv opplever at ungdomsrådet har en hensikt og en reell innflytelse. Ekspertgruppa trekker fram mange viktige utfordringer, som uklar legitimitet, manglende representativitet, lite systematisk kontakt mellom de valgte representantene og ungdommen ellers, og at rammer er lagt av voksne og ikke er tilpasset unges ulike forutsetninger og uttrykksmåter. Redd Barna har gjennom vårt arbeid med barn og unge fått kjennskap til flere erfaringer som bekrefter disse utfordringene. Vi mener imidlertid at løsningen på dette ikke er å unnlate å lovfeste et innflytelsesorgan for barn og unge. Vi mener løsningen ligger i å utvikle gode nasjonale retningslinjer som sikrer et innflytelsesorgan som er både representativt, fungerer på barn og unges premisser, har en reell gjennomslagskraft i de kommunale beslutningsprosessene, og hvor representantene har kontakt med og rapporteringsansvar overfor andre barn og unge i kommunen. Nasjonale retningslinjer for ungdomsråd er også ett av ekspertgruppas forslag. Vi stiller oss bak et slikt forslag, og vil kommentere det nærmere nedenfor.

FNs komité for barnets rettigheter har utarbeidet en generell kommentar⁸ på artikkel 12, som skal veilede statene i fortolkning og implementering av barnets rett til å bli hørt. Komiteen anmoder partene om å legge til rette for at barnet får ta i bruk ulike uttrykksformer, på egne premisser. Ekspertgruppa viser i sin utredning til at ulike deltakerdemokratiske ordninger vil kunne gi ungdom større handlingsrom for å kunne ta i bruk sine naturlige uttrykksformer og kommunikasjonsformer. Redd Barna stiller seg bak dette, men mener imidlertid at også et innflytelsesorgan for barn og unge må gi barn og unge mulighet til å anvende sine naturlige uttrykks- og kommunikasjonsformer. Videre må barn og unge som sitter som representanter i et slikt innflytelsesorgan sikres informasjon som er tilpasset dem, som grunnlag for diskusjon, prioriteringer, beslutninger, handling m.m. Vi mener at dette vil kunne ivaretas også innenfor rammen av et formelt, representativt organ som sikrer legitimitet og kontinuitet.

Redd Barna erkjenner at ekspertgruppas mandat har vært å se på ungdoms demokratiske deltakelse og innflytelse *lokalt*. Samtidig ser vi at det er store utfordringer hva gjelder unges påvirkningsmuligheter på andre nivåer i samfunnet hvor beslutninger tas som også har innvirkning på unges hverdag. Vi mener at barn og unges rett til å bli hørt må styrkes i kommunen, i regionale fora, på nasjonalt nivå og internasjonalt. Disse nivåene må sees i sammenheng. Formaliserte arenaer for innflytelse nasjonalt bør i størst mulig grad ivareta en reell representasjon av barn og unge fra hele landet, og dette kan best sikres ved at etablerte innflytelsesorganer i hver kommune sender sine representanter til et tilsvarende organ på regionalt nivå. De ulike regionale organene vil da kunne være ansvarlig for å velge representanter til den nasjonale arena.

Samtidig er Redd Barna positive til at ekspertgruppa vektlegger betydningen av ulike deltakerdemokratiske ordninger av mer og mindre uformell karakter for å sikre at mange og ulike

⁸ <http://www2.ohchr.org/english/bodies/crc/docs/AdvanceVersions/CRC-C-GC-12.doc>

stemmer blir hørt. Alle voksne som tar beslutninger i saker som angår barn må ansvarliggjøres i større grad for å sikre at barn er informert og får mulighet til å uttale seg i saker og kunne reise saker selv. Beslutningstakerne må i større grad ut på arenaene der barn og unge er. Vi mener at et formalisert innflytelsesorgan og ulike deltakerdemokratiske ordninger utfyller hverandre og kan virke gjensidig forsterkende. **Vi mener derfor at det bør inngå som et formalisert krav at både et representativt innflytelsesorgan og ulike deltakerdemokratiske ordninger skal ivaretas i et demokrati-program.**

Nasjonale retningslinjer for lokale medvirkningsordninger;

Redd Barna er positive til ekspertgruppas forslag om å utarbeide nasjonale retningslinjer for ungdomsråd. Slike nasjonale retningslinjer bør utarbeides med medvirkning fra unge selv, og de bør si noe om hvordan organiseringen av et innflytelsesorgan skal tilpasses unges egne forutsetninger og ønsker, og hvordan arbeidet må legges opp på unges egne premisser. Videre bør de nasjonale retningslinjene si noe om hvordan et slikt innflytelsesorgan skal ivareta interessene til alle unge i kommunen, inklusive utsatte grupper som ungdom på asylmottak og ungdom som ikke går på skolen. Vi mener at det også bør utformes retningslinjer for de deltakerdemokratiske ordningene som sikrer at alle kommunale medvirkningsprosesser er inkluderende for ulike barn og unge, og som sikrer medvirkning på de unges premisser og reelle påvirkningsmuligheter.

Kompetansebyggende tiltak for voksne;

Redd Barna mener at det er behov for mer kunnskap om barns medvirkning både blant voksne og blant barn og unge selv. Vi stiller oss derfor bak forslaget fra ekspertgruppa om at det bør utformes kompetansebyggende tiltak. Styrket bevissthet og økt kunnskap, både om verdier, tilnæringsmåter og om metoder, er en forutsetning for at demokratiske ordninger skal fungere optimalt. Ekspertgruppa foreslår kompetansebyggende tiltak som retter seg mot kommuneadministrasjonen, mot politikere, og mot ungdom. I tillegg ser Redd Barna behovet for kompetansebyggende tiltak rettet mot voksne i kommunen som arbeider med barn og unge. Særlig mener vi det er behov for kompetansebyggende tiltak rettet mot ansatte i skolene. Ekspertgruppa foreslår nasjonale retningslinjer for ungdomsråd som innebærer rekruttering via skoler og elevråd. Dette fordrer økt kompetanse på disse skolene, ikke bare knyttet til hvordan de ivaretar demokratiopplæring på sin skole, men også hvordan de selv oppfyller den enkelte elevs rett til å bli hørt og vektlegger elevenes synspunkter i beslutningsprosesser på skolen.

Redd Barna mener det er viktig å samle den kunnskapen som allerede finnes om medvirkning fra barn og unge. Vi mener derfor det er behov for et nasjonalt kompetansesenter om barns deltakelse og medvirkning, som vil være ansvarlig for en helhetlig opplæring og rådgivning. Samtidig vil et slikt senter også muliggjøre informasjonsspredning og tilsyn, samt produksjon av ny kunnskap og dermed videreutvikling av feltet. Ekspertgruppa foreslår et nasjonalt kompetansesenter for ungdom og fritid, hvor ungdoms deltakelse og demokratibyggende virksomhet er en av bærebjelkene. Redd Barna mener at det er viktig at kunnskap om barn og unges demokratiske deltakelse og innflytelse ikke begrenses til å gjelde fritidsfeltet, derfor ønsker vi et eget kompetansesenter for dette. Et slikt kompetansesenter bør ivareta et tett samarbeid med et evt. kompetansesenter for ungdom og fritid samt med andre relevante institusjoner.

Stemmerett for 16-åringer;

Ekspertgruppa foreslår at det skal avholdes en "ungdomsfolkeavstemming" om stemmerett for 16-åringer ved årets Stortings- sametingsvalg. På grunn av forsinkelser ved utredningen har dette ikke latt seg gjennomføre. Redd Barna mener at det er viktig at prøveordningen med stemmerett for 16-

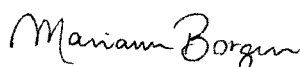
åringer i de ulike kommunene gjennomføres før ungdommer involveres i en beslutning om en fast ordning. Barn og unge har rett til informasjon og bør ha fått muligheten til å opparbeide seg tilstrekkelig kunnskap både om demokratiske prosesser, valgsystemer og de ulike politiske partiene, før de blir bedt om å bidra i en slik viktig avgjørelse. Ved neste kommunevalg, i 2011, vil en av fire kommuner i Norge ha et forsøk med stemmerett for 16-åringer. Redd Barna mener at denne prøveordningen bør evalueres grundig, blant annet gjennom survey-undersøkelse blant ungdommene som deltar. Dette vil gi et grunnlag for videre utredning av om stemmeretten skal innføres for alle 16-åringer på nasjonalt plan. Redd Barna vil påpeke nødvendigheten av at ungdom er representert i gruppen som skal utrede dette.

En mer omfattende og forpliktende utredning;

I sin Generelle kommentar til artikkel 12 fraråder barnekomiteen partene å innføre aldersbegrensninger i lovverk eller praksis, som vil begrense barnets rett til å bli hørt i alle saker som angår barnet. Barnets alder og modenhet skal ikke begrense barnets muligheter for å bli hørt, men være styrende for hvordan barnet høres og hvilken vekt som tillegges barnets synspunkter. Redd Barna ser behovet for en egen utredning om demokratisk deltakelse og innflytelse som også ivaretar barn under 13 år. Redd Barna mener denne utredningen bør ta form av en NOU om barn og unges demokratiske deltakelse og innflytelse. Den bør dekke innflytelse knyttet til alle områder av barn og unges hverdag, inklusive fritidsmiljø, og se disse i sammenheng med hverandre. Den bør se nærmere på barn og unges reelle påvirkningsmuligheter i skolen, og knytte dette til skolen som rekrutteringsarena for et kommunalt innflytelsesorgan. Den bør ivareta barn og unges innflytelse i beslutningsprosesser kommunalt, fylkeskommunalt og nasjonalt, og se disse tre nivåene i sammenheng. Denne rapporten, samt den pågående landsomfattende studien av barn og unges innflytelsesorganer og representasjonsordninger ved NIBR/Barne- og likestillingsdepartementet, bør være del av grunnlaget for en slik NOU. Ulike grupper av barn og unge må involveres i utarbeidningen av utredningen, blant annet barn og unge som deltar i organisasjoner, som sitter i ungdomsråd, som er brukere av den lokale fritidsklubben, og utsatte grupper barn og unge.

I Redd Barna er barns medvirkning et arbeidsprinsipp og vi har utarbeidet en rekke standarder for hvordan vi skal møte og ivareta barn i ulike beslutningsprosesser. Vi har gjennom flere års arbeid bred kompetanse på barns deltakelse og medvirkning. Ved departementets videre arbeid med utvikling og sikring av barn og unges deltakelse og innflytelse vil Redd Barna gjerne tilby vår kompetanse.

Med vennlig hilsen
Redd Barna

Marianne Borgen
Leder
Norgesprogrammet

Grete Vandvik
Rådgiver
Barns medvirkning

Stina Eiet Hamberg
Rådgiver
Prosjektutvikling